

[Holger Andersen.]

ters Repræsentanter, forbeholder Folkeforbundets Medlemmer sig Ret til at handle saaledes, som de anser det for nødvendigt for Opretholdelsen af Ret og Retfærdighed.“

Det er smukke Udtryk, disse Ord om Opretholdelse af Ret og Retfærdighed, men det vil jo sige, at i Tilfælde af en saadan ikke enstemmig vedtagen Raadsberetning forbeholder Medlemmerne sig Ret til at føre Krig. Selv i saadanne Tilfælde gælder ganske vist ogsaa Pagtens grundlæggende Bestemmelser i Artiklerne 11 og 12, hvor det hedder, at

„enhver Krig eller Krigstrusel, hvad enten den direkte berører et Folkeforbundsmedlem eller ej, interesserer Folkeforbundet i dets Helhed, og at dette skal tage de Forholdsregler, der er egnede til paa virksom Maade at opretholde Freden mellem Nationerne,“

samt i Artikel 12, hvor det hedder, at

„Folkeforbundets Medlemmer er enige om ikke i noget Tilfælde at gribe til Krig før 3 Maaneder efter Voldgiftskendelse eller Raadets Beretning.“

Hvis disse Bestemmelser virkelig overholdes, saa er jeg ganske vist af den Mening, at navnlig denne Bestemmelse om de 3 Maaneder i kritiske Situationer i høj Grad vil kunne bidrage til at formindske Faren for Krig. Men Retten til at føre en saadan bestaar ikke desto mindre efter Pagten, og det er denne Ret, som nu søges slettet gennem den Traktat, vi i Dag har til Behandling. For saa vidt tjener Kellogg-Traktaten til at udfylde det berømte Hul, der altsaa findes i Folkeforbundspagten, og som Genève-Protokollen af 1924 i første Linie tog Sigte paa at udfylde.

Her vil jeg gerne allerede rejse et Spørgsmaal, som det vil være af Interesse for os at faa oplyst i et Udvalg: Mener vort Udenrigsministerium, at den endelige Ikrafttræden af Kellogg-Traktaten mellem de Nationer, der er Medlemmer af Folkeforbundet, vil føre til, at Folkeforbundspagten's Artikler paa de Omraader, hvor Kellogg-Pagten saaledes gaar videre end den, bør ændres? Det er bekendt, at et Forslag herom var fremme paa det sidste Folkeforbundsmøde — jeg indrømmer, at det var højst besynderligt, at dette Forslag blev stillet af den lithauiske Statsminister,

men det faar nu være, det er uden Interesse i denne Forbindelse. Hvad mener man fra Udenrigsministeriets Side om det Problem, der her opstaar? Hvorledes mener man, de forskellige Forbehold, som fra Stormagternes Side med England i Spidsen er taget, og af hvilke der jo ikke findes Spor i Traktaten, men som notorisk i politisk Henseende har en aldeles afgørende Betydning — hvorledes mener man disse meget vigtige Spørgsmaal vil kunne komme til at indvirke paa den Drøftelse, der skal føres om eventuelle Ændringer i Folkeforbundspagten? Og vil det ikke være rigtigt fra dansk Side allerede paa det nuværende Tidspunkt at gøre sig klart, hvorledes man saa skal stille sig til de forskellige Ændringer i Folkeforbundspagten, der eventuelt vil blive Følgen.

Hvad i øvrigt det folkeretlige Omraade angaar, saa har vist allerede det ærede Medlem Hr. Vanggaard, der talte paa Venstres Vegne, mindet om den Tale, som den kendte Folkeretslærer og Repræsentant i Folkeforbundet Politis holdt nu ved sidste Folkeforbundsmøde. Jeg beder den højtærede Formand om Tilladelse til at oplæse en ganske kort Passus af denne Tale. Det paagældende Afsnit lød saaledes:

„Retten til legitimt Forsvar forbliver uberørt, Sanktionssystemet og Forpligtelserne til gensidig Hjælp og Garanti, som de indeholdes i de særlige Overenskomster, paavirkes ikke paa nogen Maade af Traktaten; sandt nok, Forbudet mod Angrebskrig ledsages ikke af supplerende Garantier, der er nødvendige for, at man i Pariserpagten kunde se et System til fuldstændig Organisation af Freden, den gør ikke Voldgift obligatorisk.“

Jeg understreger denne Sætning, da det ærede Medlem Hr. Borgbjerg svang sig op til den Paastand, at Artikel 2 i Traktaten indeholdt en Bestemmelse om, at Voldgift blev gjort obligatorisk. (Borgbjerg: Det siger da Ordene!). Ordene siger intet som helst andet, end at der er Tale om mange forskellige fredelige Bilæggelsesmetoder. (Borgbjerg: Naa ja!). Naa ja, siger det ærede Medlem — *in Kleinigkeiten immer nobel*. (Borgbjerg: Obligatorisk Voldgift eller andre fredelige Midler, men ikke Krig!). Ja, ja, det ærede Medlem kan ikke komme bort fra — han vil se det, naar han læser Fortrykket —, at han simpelt hen sagde, at